

Parasha 32 Torah

Tredje Mosebok /Leviticus / Vayikra

Kapittel 25

¹ YHVH talte til Moshe på Sinaifjellet og sa: ² «Tal til Israels barn og si til dem: Når dere kommer inn i det landet Jeg skal gi dere, da skal landet holde sabbatshvile for YHVH. ³ I seks år skal du så til åkeren din, og i seks år skal du beskjære vingården din og samle inn avlingen fra den. ⁴ Men i det sjuende året skal det være sabbat med høytidelig hvile for landet, en sabbat for YHVH. Da skal du verken så til åkeren din eller beskjære vingården din. ⁵ Det som vokser av seg selv etter høsten, skal du ikke høste inn. Du skal heller ikke samle inn druene fra de ustelte vintrærne, for det er et år med sabbatshvile for landet. ⁶ Og det som vokser i landets sabbatsår, skal være til føde for dere, både for deg, din tjener, din tjenestekvinne, din dagarbeider og den fremmede som bor hos deg, ⁷ også for buskapen din og for villdyrene i landet. Hele avlingen i landet skal være til mat.

⁸ Og du skal telle sju sabbatsår, sju ganger sju år. Tiden for de sju sabbatsårene blir da førtini år. ⁹ Så skal du la jubelbasunen lyde på den tiende dagen i den sjuende måneden. På forsoningsdagen skal dere la basunen lyde over hele landet deres. ¹⁰ Dere skal hellige det femtiende året og utrope frihet over hele landet, for alle som bor der. Det skal være et jubelår for dere. Enhver av dere skal få vende tilbake til sin eiendom, og enhver av dere skal vende tilbake til sin slekt. ¹¹ Dette femtiende året skal være et jubelår for dere. Da skal dere verken så eller høste det som vokser av seg selv, og dere skal ikke samle inn druene fra de ustelte vintrærne. ¹² For det er jubelår. Det skal være hellig for dere. Dere skal spise avlingen fra marken. ¹³ I dette jubelåret skal hver av dere få vende tilbake til sin eiendom.

²¹⁴ Hvis du selger noe til din neste eller kjøper noe av din nestes hånd, da skal dere ikke utnytte hverandre. ¹⁵ Du skal gå ut fra hvor mange år det er siden jubelåret, når du kjøper fra din neste, og han skal gå ut fra hvor mange år det blir med avlinger, når han selger til deg. ¹⁶ Når det er mange år, skal du øke kjøpesummen, og når det er få år, skal du senke kjøpesummen. For han selger til deg etter hvor mange år det blir med avlinger. ¹⁷ Derfor skal dere ikke utnytte hverandre, men du skal frykte din Gud. For Jeg er YHVH deres Gud.

¹⁸ Slik skal dere gjøre etter Mine lover og holde Mine dommer, og ta dere i vare så dere gjør etter dem, så dere skal få bo i landet i trygghet. ³¹⁹ Da skal landet gi sin grøde, og dere skal få spise dere mette og bo der i trygghet.

²⁰ Hvis dere sier: «Hva skal vi spise i det sjuende året, siden vi ikke skal så eller høste inn avlingen vår?» ²¹ Da skal Jeg befale Min velsignelse å komme over dere i det sjette året, og det skal gi en avling som rekker for tre år. ²² Dere skal så i det åttende året og spise av den gamle avlingen til det niende året. Helt til denne avlingen er kommet inn, skal dere spise av den gamle avlingen.

²³ Landjord må ikke selges for godt, for landet tilhører Meg. For dere er fremmede og gjester hos Meg. ²⁴ I hele landet som dere får til eiendom, skal dere tillate at landjord blir løst ut. ²⁵ Hvis en av dine brødre blir fattig, og han har solgt noe av jordeiendommen sin, kan hans utløsende slektning komme for å løse ut det hans bror har solgt. ²⁶ Eller om mannen ikke har noen utløser, men han selv får så god råd at han får nok til å løse den ut, ²⁷ da skal han telle hvor mange år det er siden solgt. Til mannen han solgte den til, skal han gi tilbake det som gjenstår, så han kan vende tilbake til sin eiendom. ²⁸ Men hvis han ikke har nok til å kjøpe den tilbake til seg selv, da skal den solgte eiendommen tilhøre ham som har kjøpt den, helt til jubelåret. Men i jubelåret skal den frigis, så han kan vende tilbake til sin eiendom.

²⁹ Hvis en mann selger et bolighus i en by med mur omkring, da kan han løse det ut innen utgangen av et år etter at det er solgt. Hele den tiden kan han løse det ut. ³⁰ Men dersom det ikke er løst ut innen et helt år er omme, da skal huset i byen med mur omkring for alltid tilhøre ham som kjøpte det, og alle etterkommerne hans. Det skal ikke frigis i jubelåret.

³¹ Men husene i landsbyer som ikke har noen mur rundt seg, skal regnes som eiendommer på landet. De kan løses ut, og de skal frigis i jubelåret.

³² Men byene til levittene, og husene i de byene som er deres eiendom, kan levittene alltid løse ut. ³³ Hvis noen løser ut et hus fra levittene, hvis det er i hans egen by, skal det solgte huset frigis i jubelåret. For husene i levittenes byer er deres eiendom blant Israels barn.

³⁴ Men markene på fellesarealet omkring byene deres kan ikke selges, for det er deres eiendom til evig tid.

³⁵ Hvis en av dine brødre blir fattig og ikke klarer seg selv hos deg, da skal du støtte ham på samme måten som du støtter en fremmed eller en innflytter, så han kan leve hos deg. ³⁶ Du skal ikke ta rente av ham og ikke kreve mer tilbake når du låner til ham. Men frykt Gud, så din bror kan leve hos deg. ³⁷ Du skal ikke låne ham pengene dine mot rente, og ikke ha fortjeneste av å låne ham av din mat. ³⁸ Jeg er YHVH deres Gud, som førte dere ut av landet Egypt, for å gi dere Kanaans land og for å være deres Gud.

³⁹ Hvis en av dine brødre hos deg blir fattig og selger seg til deg, skal du ikke tvinge ham til slavearbeid. ⁴⁰ Som en dagarbeider og en innflytter skal han være hos deg, og inntil jubelåret skal han tjene deg. ⁴¹ Da skal han dra bort fra deg, han og hans barn, og han skal vende tilbake til sin egen slekt. Han skal vende tilbake til sine fedres eiendom. ⁴² For de er Mine tjenere, som Jeg førte ut av landet Egypt. De skal ikke selges som slaver. ⁴³ Du skal ikke herske hensynsløst over ham, men du skal frykte din Gud.

⁴⁴ Når det gjelder din slave og din slavekvinne som du har fra folkeslagene som er omkring dere, så kan du kjøpe både en slave og en slavekvinne av dem. ⁴⁵ Dere kan også kjøpe av barna til de innflytterne som bor blant dere som fremmede, og av deres slekt som er hos dere, de som blir født i deres land. De skal være deres eiendom. ⁴⁶ Dere kan overdra dem som arv for deres barn etter dere, så de kan arve dem som en eiendom. De skal være deres

slaver for alltid. Men når det gjelder deres brødre Israels barn, så skal du ikke herske hensynsløst over din bror.

⁴⁷ Hvis en fremmed eller en innflytter hos deg får god råd, og en av dine brødre som bor like ved ham, blir fattig og selger seg til den fremmede eller innflytteren hos deg, eller til noen av den fremmedes slekt, ⁴⁸ da kan han løses ut igjen etter at han er solgt. En av hans brødre kan løse ham ut. ⁴⁹ Hans onkel eller sønnen til hans onkel kan også løse ham ut. Ellers kan en hvilken som helst nær slektning i hans slekt løse ham ut. Får han råd til det, kan han løse seg ut selv. ⁵⁰ Sammen med den som kjøpte ham, skal han regne ut hvor lenge det er til jubelåret fra det året han ble solgt til ham. Prisen for å kjøpe ham skal fastsettes ut fra hvor mye en dagarbeider ville koste ham i like mange år. ⁵¹ Hvis det ennå er mange år igjen, skal han ut fra det betale tilbake av de pengene han ble kjøpt for, så han kan løses ut. ⁵² Men hvis det bare er noen få år igjen til jubelåret, da skal han regne det ut for ham, og ut fra antallet år skal han betale ham tilbake for sin utløsning. ⁵³ Han skal være hos ham som en arbeider leid på åremål, og han skal ikke herske hensynsløst over ham for dine øyne.

⁵⁴ Hvis han ikke blir løst ut i løpet av disse årene, da skal han frigis i jubelåret, både han og hans barn. **Maftir** ⁵⁵ For Israels barn er Mine tjenere. De er Mine tjenere som Jeg førte ut av landet Egypt. Jeg er YHVH deres Gud.

Kapittel 26

¹ Dere skal ikke lage dere avguder, ikke reise dere noe utskåret bilde eller noen steinstøtte, ikke sette opp noe steinbilde i deres land, så dere faller ned for det. For Jeg er YHVH deres Gud. ² Dere skal holde Mine sabbater og vise ærefrykt for Min helligdom. Jeg er YHVH.